

znanjati, da je zatisnila svoje trudne oči Stržičeva mama, Jožefa Kocjanc, v 78 letu starosti. Pogreb blagopokojne se je vršil 13. marca. Ob mnogostevilni udeležbi v mrtvaškem sprevodu se je pokazalo, kako zelo je bila priljubljena in spoštovana kot zglečna poselstnica in gospodinja, ki je po močevi smrti 17 let spretno vodila kmetijo. Bila je dobra, globoko verna in usmiljena in ni bilo reveža, ki bi odšel brez daru od hiše. Zapuščala sedem otrok, ki so že vsi preskrbljeni, kar je bila posebna skrb rajne mame za svoje otroke, za kar so ji vsi zelo hvaležni. Naj ji bo zemljica lahka! — Žalujemo naše sožalje!

Sv. Florijan pri Rogatcu. V celjski bolnišnici je umrl Janez Turk, znan pod imenom mežnar Anza. Odšel je od nas po večno plačilo mežnar Anza, katerega bomo pogrešali pri zvonjenju. Naj počiva v miru — žalujemo naše sožalje!

Šmarje pri Jelšah. Sončna vas Stranje med šmarskim in mestinjskim potokom, slovi po svoji prijazni legi in pridnem prebivalstvu. Žalovanje pa se je zadnji petek v njej naselilo, ko se je naš splošno spoštovani sosed, vrli gospodar na Rokovem in ljubljani Smoletov oče Jožef po

svojem osemdesetem godu za vselej od nas poslovil ter se na tiho nedeljo ob veliki udeležbi domačih in sosednjih faranov naselil na šmarski božji njivi do veselega vstajenja sodnega dne. Zdi se mi, kakor da se je zrušil močan steber našega narodno zavednega, odločno krščanskega življenja. Poznal je rajni Jože le delo in molitev, je ljubil svoj dom, bil ponosen na svoje domače cerkve — posebej še na sv. Tomaža in sv. Roka — kakor pred 70 leti, ko je v njih ministriral, ter se je vselej junško boril za čast svoje slovenske domovine in ji s svojimi hčerkami zvesto pomagal pri stavbi Katoliškega doma v Šmarju. Vsi ga hodo ohranili v hvaležnem spominu in pripočeli božjemu usmiljenju, osobito pa se ga bodo vsako prvo mesečno nedeljo spominjali naši mnogostevilni člani Apostolstva moč in fantov, med katerimi ga pač menda nobenokrat niso pogrešali. — Žalujemo izrekamo sožalje!

Planina pri Sevnici. Dne 17. marca smo spremili k večnemu počitku Franca Rauter, nadučitelja v pokoju. Rajni je bil na Planini, v svojem rojstnem kraju, za učitelja 34 let, do upokojitve leta 1924. Bil je dober učitelj, posebno dečki so se od njega naučili sadjarstva. Naj počiva v miru — žalujemo naše sožalje!

Društvene vesti

Sv. Lenart v Slov. goricah. Občni zbori vseh društev so končani. Vsa društva dobro delujejo. To je prav, da pozimi v društvih ne spišo, ampak delajo kot pri nas.

Sv. Trojica v Slovenskih goricah. Na cvetno nedeljo, dne 2. aprila, priredi naš fantovski odsek v Narodnem domu telovadno akademijo. Začetek ob pol štirih popoldne, po večernicah. Ker je prireditev zamišljena kot predpriprava za mariborske mladinske dneve in za okrožni nastop pri Sv. Benediktu, vabimo vse iz vseh far k udeležbi!

Veržej. V nedeljo, dne 2. aprila, ponovi Prosvetno društvo versko igro »Trpljenje Gospoda

vo« ali »Pasijon« pisatelja Fr. K. Meška, v dvorani Marijanisča. Vabljeni!

Sv. Vid pri Ptuj. Kulturno-prosvetni odsek gasilske čete Jurovce priredi na cvetno nedeljo po večernicah v Slomšekovem domu pri Sv. Vidu krstno prireditev igre »Življenje za življenje«.

Poljčane. Prosvetno društvo vprizori na cvetno nedeljo, 2. aprila, zgodbo v treh dejanjih: »Sultanova hči in dobri vrtinar«. Vršijo se v prosvetni dvorani z začetkom ob 16.

Sv. Rupert nad Laskim. Prosvetno društvo priredi na cvetno nedeljo igro v treh dejanjih »Župnik iz cvetočega vinograda«.

Dopisi

Sv. Miklavž na Dravskem polju. Te dni je praznovala gospa Gobec Marija, vdova po šolskem upravitelju, bivša učiteljica ženskih ročnih del in posevalca, v prisotnosti svojih hčerk in sorodnikov sedemdesetletnico. Sedem križev že ima. Lepa starost, dolga doba, še sedaj je duševno in telesno prav čila. Ljudje se čudijo njeni čilosti in žilavosti, ko ima že toliko življenjskih preizkušenj. V letu 1911 je zgubila dobrega soproga, v naslednjih letih pa blaga sinova. Ostali

sta ji še hčerki, ki sta v prav dobrih položajih. Obe sta učiteljici v Mariboru. Lepo je vzgojila jubilarntka svoje otroke, da delajo v prid državi in narodu. Sedaj živi na svojem posestvu in navzlic visoki starosti pridno gospodari na njem. Ta mnogo preizkušena, za dvig gospodarstva vneta gospa, izobrazena v vseh panogah, naj živi mnogo, mnogo let prav vesela in zadovoljna v krogu svojih dveh hčerk in sorodnikov! Bog jo naj živi!

Ptuj. Okrajni kmetijski odbor je priredil tridnevni kmetijsko-zadružni tečaj. Bila je to zelo posrečena zamisel. Tečaja se je udeleževalo 35 fantov in gospodarjev. Otvoril je tečaj predsednik okrajnega kmetijskega odbora g. Alojz Janžekovič ter pozdravil navzoče zastopnike oblasti: g. okrajnega podnačelnika Praha, zastopnika kmetijskega oddelka banske uprave g. Puša iz Ljubljane, ki je predaval o kmetijski zavesti in ljubezni do bližnjega. Urednik »Narodnega gospodarja« g. dr. Čeršin iz Ljubljane je predaval o zadružnem pravu; g. dr. Veble iz Maribora o zadružni ideologiji; revizor Zadružne zveze g. Tirš o vodstvu združenja in o pravilnem zadružnem knjigovodstvu, okrajni kmetijski referent g.

Korpulentnim in mišičastim, pri katerih se pokazujejo znaki raznih težav zaradi nezadostnega izločevanja sokov, izborna pomaga večtedensko pitje naravne »Franz-Josefove« grenke vode. Taki ljudje se morejo tudi doma — seveda pod nadzorstvom zdravnika — zdraviti za shujšanje.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Novi celjski župan.
Foto I. Kvas, Celje.

Šuštič pa o gospodarskih organizacijah v ptujskem okraju, o zadružnih potrebah in gospodarskih prilikah okraja. Gg. predavatelji so tečajnikom v poljudni obliki nudili mnogo zadružnega znanja in jih navduševali za zadružno delo. Naj jim bo na tem mestu od tečajnikov izrečena javna zahvala z željo, da bi se taki tečaji ob priliki še ponovili, kajti zadružna vzgoja je v današnjih časih nujno potrebna.

Ptujska gora. Na Jožefovo je bil letos prvi večji shod. Kot začetnik pobožnosti, ki se leto za letom vršijo pri gorski Materi božji. Od sedaj naprej bodo romarji zopet prihajali k Materi, deliteljici vseh milosti. Koliko duševnih in telesnih brdkosti in težav bodo romarji polagali pred Marijin tron, a vračali se bodo okrepljeni in navdušeni in bodo zopet z lahkoto in jasnim ter močnim korakom šli skozi nadloge življenja. Ne bodo sicer prejemali ne zlata ne srebra, toda s seboj bodo ponesli mir vesti in moč duha za življenje.

Razkrižje pri Ljutomeru. Že od nekdaj smo radi hodili k našim dobrim sosedom v Ljutomer, ob nedeljah k sv. mašam, v postnem času pa še bolj, ker tam imamo vsak čas priložnost, prejemati sv. zakramente. Celo pa v zadnjem času, ko na Razkrižju nimamo stalnega cerkvenega nameščenca, kar trumoma pohajamo v sosednjo

Dr. Neumann, vodja Nemcev v Memelu, ki je bil zadnje dni priključen k Veliki Nemčiji

Vodja Hrvátov dr. Vl. Maček

farno cerkev ljutomersko, kjer si vsaj lahko za-
pojemo svoje slovenske pesmi, dočim tega v
svoji lastni cerkvi na Razkrižju ne smemo sto-
riti. Praznik sv. Jožefa smo tudi mi Razkrižjani
obhajali v Ljutomeru. Ker so naši društveni
bratje slovesno obhajali ta dan, smo se jim tudi
mi pridružili, in sicer vse razkrižke mladinske
organizacije polnoštevno. Pevski odsek našega
Prosvetnega društva je ta dan pel v Ljutomeru
pri prvi sv. maši, na kar smo se zbrali v Kato-
liškem domu, od koder smo skupno v sprevedu
korakali k slovesni službi božji. Bilo nas je raz-
veseljivo število.

Kapela-Radenci. Sadjarska podružnica si je
nabavila za člane prevozno škropilnico ter bo
dajala svojim članom za spomladansko škrop-
ljenje žvepleno-apneno brozgo po lastni nizki ce-
ni, katera je veliko nižja kakor tovarniška. Sad-
jarji, oklenite se strokovne sadjarske organiza-
cije, pristopajte k Sadjarski podružnici, pri ka-
teri plačate 25 din članarine, za kar dobite vsak
mesec skozi vse leto časopis »Sadjar«, ter imate
na razpolago sadno škropilnico kakor tudi po zni-
žani ceni razna škropiva za škropljenje sadnega
drevja in druge ugodnosti kot organiziran član
Sadjarskega društva, česar posameznik ne more
doseči.

Veržej. Pa le niso Veržejci kar tako! To so
pokazali ob času sv. misijona, ki se je vršil od
5. do 12. marca. Misijonarja p. Gracijan dr. He-
ric in p. Silvij Lenartič sta jih navdušila s svo-
jimi lepimi in resnimi besedami in si osvojila
srca faranov, da so bili ves teden praznično raz-
položeni. Bolj ko se je bližal konec sv. misijona,
rajši so hodili h govorom in bolj navdušeni in
korajžno prepevali in odlagali svoja bremena.
Tudi spravili so se lepo drug z drugim. Krona
vsega pa je bila zaključna procesija z baklami
po trgu, ki se ni doživel tako lepe razsvetljave,
in pa poslovilna beseda v cerkvi, kjer so obljubili
zvestobo Kristusu Kralju. Bog povrni misijonar-
jema njihov trud in vsem, ki so pripomogli k do-
bremu uspehu misijona!

Gornja Radgona. V Kruplivniku smo imeli letos
kuharski tečaj. Tečaj je vodila gdca učiteljica
Kaiser Marija in lepo število naših deklet se je
hodilo učiti kuhat. Tečaj je trajal tri mesece. Dne
15. marca pa je bil zaključek. Slovesnosti se je
udeležil banski svetnik in tukajšnji župan g. Ba-
čič, ki je v kratkih besedah govoril o pomenu te-
čaja in se zahvalil gdci učiteljici za njen trud
in požrtvovalnost. Šolski upravitelj g. Bežan je
pa govoril o vzgojnem pomenu tečaja. K zaključ-
ku je prišel tudi g. provizor Kolenc. Naša farna
cerkev dobi letos novo lice. Prostor okrog cer-
kve bo lepo urejen in posajen s cvetjem. Tudi

Jules Jeanneney, predsednik franco-
skega senata, o katerem pišejo, da
bo 5. aprila izvoljen za predsednika
republike

PROMICAMA

Le eno je najbolje —

in to sem kupila za nas in naš dom. Samo eden
je pravi, in to je naš domači proizvod najstarejše
mlarne — povsod pohvaljeno

OVEN TERPENTINOVO MILO.

cerkev bo popolnoma prenovljena. Material že
imamo, sedaj je treba samo še lepega vremena in
pa močnih, delovnih rok. Upamo, da bo to vse
z božjo pomočjo letos izvršeno!

Sv. Barbara v Haložah. Tukajšnja Strokovna
zveza viničarjev je imela redni občni zbor, kate-
rega se je udeležil tudi delegat iz Ormoža, ki je
tolmačil delo zveze v boju za minimalne plače
viničarjev, ki so posebno pri nas v Haložah naj-
slabše plačani, posebno od nekaterih gosposkih
vinogradnikov in inozemcev. Žeteli je viničarjem
obilo uspeha, saj so ravno oni poleg kočarjev
najsitomašnejši stan in najslabše plačani. Izvojen
je bil stari odbor. Žeteli je več zanimanja za sta-
novsko organizacijo od strani tistih tovarišev, ki
še niso člani, in naj brez vsakega strahu pristo-
pajo k domači skupini!

Zreče pri Konjicah. V nedeljo, 2. aprila, ob pol
devetih bodo vsi funkcionarji zadrage polagali
račun o svojem delu v Vilarjevi dvorani, kjer bo
redni občni zbor. Vsi člani in prijatelji našega za-
družnega dela, pridite poslušati!

Leskovec. Na večer 20. marca so pri nas po-
stavili novo vlado. Tej vladi v čast so napravili
velik kres zadi za šolo, ne da bi za to kdo kaj
vedel. Bila je tema. Ob devetih je začelo biti plat
zvona. Ogenj! Vse je bilo prestrašeno. Zvonik
je bil razsvetljen v nočni temi od bližnjega —
kresa! JNSarji in komunisti so kresili novi vladi
na čast, pa tega prej niso naznanili ter so tako
vzročili velik strah in razburjenje. To tem
bolj, ker smo pred kratkim imeli velik požar
pri g. Vindišu. — Naša občina bi morala malo
bolj paziti na nočni red in mir! Sicer pa je ves
svet zmešan! Ni čuda, da se je tudi v Leskovcu
nekaterim malo zasukalo!

Dobje. Pretekli teden je izvršil tu g. Miloš
Hohnjec iz Celja svoje strokovno, umetniško de-
lo na oltarju sv. Barbare. Sedanja župnijska
cerkev Device Marije škapulirske v Dobju je bila
zgrajena — kolikor se da sklepati iz letne šte-
vilke 1745, vklesane nad notranjimi vrati za-
kristije, v presbiteriju — v prvi polovici osem-
najstega stoletja. Še pred župnijsko cerkvijo je
bila tu zgrajena kapela sv. Barbare, kakor pravi
ustno izročilo. Zgraditi jo je dal iz obljube neki
planinski grof, ki je imel tu svoj lov. Kapela
sv. Barbare je tedaj najstarejši del hiše božje v
Dobju. V kapeli je bil postavljen oltar sv. Bar-
bare, v najlepšem dovršenem baročnem slogu.
Ta oltar se je nahajal skozi več desetletij radi
črvivosti v napredujočem stanju razpada. Celj-
ski mojster Hohnjec je pred desetletji zaman
opozarjal na nevarnost popolnega razpada. Neki
gospod je dal prekrasni baročni kip sv. Barbare
odstraniti in na njegovo mesto postaviti docela
proti slogu podoba sv. rožnega venca na platnu.
A prišel je čas, hvala Bogu, da je prelepi ba-
ročni kip sv. Barbare vstal iz prahu na podstreš-
ju in se, skoro ves pozlačen, vrnil na svoje pr-
votno mesto. Vse priznanje pa gospodu Hohnje-
cu, ki je na poseben način, s posebnim postop-
kom zaustavil proces razpada ter ves oltar slogu

primerno prenovil. Vse delo prenovljenja je bilo
izvršeno z delno pomočjo banske uprave. Drugi
del bodo pokrili cerkvi naklonjeni dobrotniki.
Brezdvomno predstavlja oltar sv. Barbare naj-
lepši oltar daleč naokrog.

Makole. V nedeljo, 12. marca, sta se vršila
občna zbora krajevnih JRZ in MJRZ ob obilni
udeležbi članstva. Članstvo je izrazilo željo, da
gg. poslanci in merodajne oblasti storijo vse po-
trebno, da se minimalne cene kmetijskih proiz-
vodov uredijo zakonskim potom, kajti pri cenah,
kakršne so danes kmetijskim pridelkom, mora
slovenski kmet prej ali slej propasti. — Pri vo-
litvah je članstvo soglasno izvolilo stara odbora
z malenkostnimi spremembami in s tem dalo
ponovno zaupnico ljudem, ki so pri zadnjih vo-
litvah izvojevali zmago slovenske misli v Mako-
lah kljub vsem zaprekam nasprotnikov.

Sv. Jurij ob juž. žel. Kmečka zveza priredi na
binkoštni ponedeljek velik kmečki dan. Dopoldne
bo kmečki tabor, popoldne pa nastop združenih
pevskih zborov iz bližnje in daljne okolice, nato
pa na prostem igra »Mlinarjev Janez«. Ker je ta-
bor zamišljen v velikem obsegu, so priprave zanj
že v polnem teku, zato se naprošajo vse orga-
nizacije v okolici, da na ta dan ne prirejajo svojih
prireditev.

Sv. Rupert nad Laškim. Smo že globoko v
postu, a ne moremo pozabiti norosti in hudobije
pustnih dni. Nek mlad, miren gospodar in dru-
žinski oče je šel na pustno nedeljo zvečer mimo
župnijske cerkve proti domu; rad bi spravljal lesno
ogljje v Celje in je iskal voznika. Naenkrat sko-
čijo iz teme tri pošasti proti njemu, ga vržejo
na tla in ga obdelajo z okovanimi čevlji po vsem
telesu, da se je siromak po dolgem trudu komaj
mogel po vseh štirih privleči do hiše posestnika
Zajca. Ne morete si predstaviti strahu žene in
otročičev, ko se je potolčeni mož privlekel domov!
Vsi, ki so zvedeli o zverinskem napadu znanih
treh divjakov, so silili Jerneja, da stvar naznani
orožnikom, a mož si tega ne upa, ker so mu zve-
rinski fantje obljubili s' ahovitvo maščevanje, če
to stori. Ali smo še v človeških razmerah?

Nemški tanki prodirajo proti vzhodu

Kmečka trgovina

Takse

Kar se tiče takse zakonodaje, je bilo zadnja leta toliko sprememb, da se v njih skoraj nihče več ne spozna. Na videz izgledajo te spremembe malo pomembne, a v resnici močno prizadevajo vse panoge našega gospodarstva. Tudi tovrstne kazni so zelo občutne in zadevajo vse naše gospodarstvo. Nujno potrebno je, da se sistemi takse poenostavi. Takšni predpisi naj bodo taki, da se bo lahko nanje razumel tudi preprost človek. Danes so pa takšni predpisi tako zamotani, da se v njih niti strokovnjak več ne spozna, radi česar oblastne takse predpisujejo različno tolmačijo. Dostikrat se zgodi, da se mora pri sodišču in drugih oblastih plačati taksa, ki bi je v resnici ne bilo treba plačati. Vsemu temu je vzrok zamotanost davčnih predpisov. Tako se še v Sloveniji pobirajo takse po zakonu iz leta 1850 in vsakoletni predpisi taksi, ki so v zvezi z novim finančnim zakonom. Potrebno je, da se tudi v tem oziru napravi red, da ne bodo ljudje, posebno iz revnejših slojev, po nepotrebnem trpeli radi zamotanih taksih predpisov.

Češkoslovaška in naše gospodarstvo

Radi vključitve češkoslovaške v nemški gospodarski sistem, bo trpela tudi Slovenija, kajti vedno smo bili gospodarsko vezani na češko gospodarstvo. Pred vojno smo se Čehi in Slovenci na gospodarskem polju borili skupno. Pobuda za industrijsko delovanje je prihajala k nam vedno iz Češke. Čehi so nam bili vzor tudi na polju naprednega kmetijstva. Mnogo je absolventov kmetijskih šol, posebno zadnja leta, ki so si svoje znanje izpopolnjevali na Češkem. Zelo radi so zahajali Čehi k nam na izlete ter so v velikem številu posekali naša letovišča, puščajoč tako v denar. Tako vidimo, da je samostojna češko-slovaška igrala v našem gospodarstvu veliko vlogo, ki je sedaj prestala, ali se bo pa občutila v zelo zmanjšani meri.

Trgovina z lesom

Trgovini z lesom se obetajo po uvedbi italijanskega monopola lesa drugi časi. Italija bo enotno pritiskala na mnogostevilne naše izvoznike lesa. Naša lesna trgovina bo utrpela tako škodo. Ne žame drugega, kot da postavimo protiutež v obliki organizacije lesnega izvoza. Če ne bomo enotno nastopili na italijanskem lesnem trgu, bo Slovenija utrpela veliko škodo, kajti pri nas je lesno gospodarstvo velikega pomena za naše narodno gospodarstvo.

Druga neprijetnost v trgovini z lesom nas čaka od strani Madžarske. Ta je zasedbo Karpatske Ukrajine dobila veliko lesa in ji radi tega ne bo treba več gvažati lesa v toliki množini. Tako bomo tudi na madžarskem trgu prodajali čimdalje manj lesa.

Cena goveje živine

Volli: Laško 5 din, Kranj 5.50 din, Črnomelj 6 din kg žive vage. Cene so najvišje za prvovrstne vole. Poldebili in plemenski volli so pa bili v Laškem 4-4.50, v Kranju 4.75-5 din, v Črnomlju 4.50-5 din kg.

Krave. Prvovrstne krave, to je zelo debele in dobre mlekarice, so bile povprečno od 4.25 do 5 din kg žive vage; krave za klobasarje pa so bile 2.50-3.75 din kg žive vage.

Telce in mladi junčki so bili od 4.75 do 5.50 din kilogram žive teže.

Teleta so bila povprečno po 6-7 din kg žive vage.

Svinje

Plemenske. V Mariboru so bili 5-6 tednov stari prašiči 90-110 din komad, 7-9 tednov po 115-140 din, 3-4 mesece stari 200-230 din, 5-7 mesecev 330-450 din, 1 kg žive teže pa 6-8 din. V Kranju so bili 7-8 tednov stari pujski 190-260 din komad.

Pršutarji so dosegli v Laškem 7.75 din kg žive teže, v Kranju pa 8-9 din.

Debele svinje. Prodajali so se samo prašiči speharji, ki so skoraj povsod imeli isto ceno 8-9 din.

Zivalski produkti

Meso in slanina. Govedina 10-12 din, pljuča 7-8 din, svinjsko meso s kostmi 12 din, brez kosti 14 din, slanina 13-14 din, suha slanina 22 din, svinjska mast 19 din kg. Meso kozliča 20 din kg.

Kože. Goveje 10 din, telečje 12 din, svinjske 7-8 din kg.

Volna neoprana 24 din, oprana 34 din kg.

Med. V Dol. Logatcu 16 din, v Laškem 18-20 din, v Črnomlju 14 din, v Kranju 22 din kg.

Mlečni proizvodi. Mleko 1.50-2 din, smetana 7.50-10 din liter, surovo maslo 26 din, čajno 28 do 32 din kg, domači sir 8-10 din. Jajce 0.40 do 0.70 din.

Zabji krčki kg 2.50 din.

Perutnina

Kokoši 20-30 din, par piščancev 25-65 din, gos 45 din, puran 45-60 din.

Vino

V okolici Črnomlja je navadno mešano vino pri vinogradnikih po 4 din liter, finejše sortirano vino pa po 5 din. V severni Dalmaciji se plačujejo bela in rdeča vina po 2.50-3.50 din liter. V Sibeniku so črna vina 3.30-3.50 din, opolo pa 3.60 do 3.90 din liter. Boljša vina stanejo v srednji Dalmaciji 4-5 din liter.

Zito in krma

Zito. Cene vagonskih dobav v Slavoniji in Vojvodini so sledeče: pšenice 152-154 din, rž 142 do 145 din, ječmen 160-162 din, jari 180-185, oves 157-160, koruza 96-97, sušena 106-108 dinarjev 100 kg. Fižol kg 2-3.50 din, krompir 0.80-1 din.

Krma. Seno 0.60-0.80 din, slama 0.30-0.45 dinarjev kilogram.

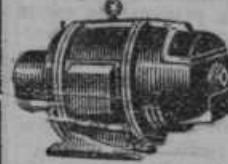
Razgovori z našimi naročniki

Lovski paznik preizkorno ocenjuje lovsko škodo. F. Ho. Divjačina Vam dela veliko škodo. To škodo ocenjuje paznik lovškega upravičence, in sicer očitno mnogo preizkorno. — Po zakonu o lovu rešuje zahteve po povračilu škode po lovu ali škode po divjačini do višine 1000 din odškodninskega razsodišča, ki se osnuje pri občinah in sestoji iz predsednika, odnosno njegovega namestnika in dveh članov. Zahteve po povračilu škode nad 1000 din rešujejo redna sodišča. Predsednika odškodninskega razsodišča, kakor tudi njegovega namestnika postavlja za tri leta za eno ali več občin okrajno načelstvo po poprejšnjem zašiljanju občine in zveze lovskih društev. Za predsednika in namestnika se smejo postaviti samo nepristranske, neoporečne in pismene osebe, ki točno poznajo poljsko in gozdno gospodarstvo in lov. Oba morata opraviti prisego, da bosta svojo službo vršila vestno in nepristransko. Oškodovanec mora povračilo škode zahtevati pismeno ali ustno na zapisnik pri pristojni občini v teku osmih dni, odkar je izvedel za škodo, toda najkasneje v teku šestih mesecev, odkar je škoda nastala. Razen tega mora istočasno zaprositi za ocenitev škode. Vsaka stranka ima pravico, da radi izvedenjske izjave pred odškodninskim razsodiščem pozove k razpravi na svoje stroške zemljedelske, gozdarske in lovške strokovnjake. Predsednik sodišča odredi razpravo na mestu samem in pozove oškodovanca in lovškega upravičence, da k temu naroku odredita vsak svojega člana razsodišča. Ta član naj pobija napačno, odnosno preizkorno ocenitev škode od strani cenilca, odnosno naj ugovarja prizadetost cenilca, ako je cenilec res paznik pri lovskem upravičencu. Za navedeno postopanje ni treba nikakega zastopstva po odvetniku. Kdor bi si odvetnika najel, bi ga moral sam plačati. Le ako bi oškodovanec iztoževal odškodnino v znesku preko 1000 din, bi moral odvetniške stroške plačati dotični, ki bi pravdo izgubil.

Tretji sin padel v vojni — pravica do invalidnine? J. M. Pravica do invalidnine ni odvisna od tega, ali imajo roditelji padlega sina še kaj živih sinov ali ne. Zato napravite prijavo pri invalidnem sodišču, ki se nahaja pri pristojnem okrožnem sodišču. Enemu roditelju pritiče 10% din invalidnine na leto. Siromašni roditelji pa prejema tudi mesečno draginjeko doklado, ki znaša 30 din v Vašem kraju.

Nezakonska hčerka zahteva še nekaj dedščine. B. J. Prevzeli ste posestvo za 30.000 din, dve zakonski hčerki imata dobiti po 10.000 din, nezakonska pa je dobila pred 25 leti na račun 100 goldinarjev, ob izročitvi posestva pa še 2500 din. Pismeno je potrdila, da je s tem zadovoljna, sedaj pa zahteva kljub temu še nadaljnjih 1000 din. — Napram materi pristojna nezakonski hčerki enaka dedna pravica kakor zakonskim. Zato bi v danem primeru lahko zahtevala dopolnitev dednega deleža, ki znaša polovico zakonitega.

DOBAVLJA-POPRAVLJA

molore
in vse vrste električnih strojev

Domača tovarna
IVAN PASDA I SINOV
Zagreb, Motarska 49

Sadje in zelenjava

Jabolka 4-8 din, suhe slive 8-12 din, cell orehi 10 din, luščeni 30 din kg. Čebula 3-4 din, česen 6-10 din, glava zelja 0.50-3 din, kg kislega zelja 3 din, kisle repe 2 din, glava karfirole 2-10 din, kg hrena 8-10 din, komad zelene 0.50 do 3 din, komad glavne solate in endivije 0.50 do 2 din, kg pa 8-12 din, kg radiča 10 din.

Sejmi

30. marca v Turnišču (Prekmurje) živinski — 31. marca svinjski v Mariboru, živinski in kramarski (cvetni petek) v Braslovčah, Lembergu, Ormožu in Slov. Bistrici — 1. aprila svinjski v Brežicah, Trbovljah, Vidmu ob Savi — 3. aprila živinski in kramarski v Poljčanah, živinski v Zabuokovu nad Sevnico in v Murski Soboti — dne 4. aprila živinski v Podčetrčku, Ptuj in Dobrovniku (Prekmurje), svinjski v Ormožu — 5. aprila svinjski v Celju, Ptuj in Trbovljah.

Ako so le trije otroci, ima dobiti eno šestino zapuščine. Ko je dobila pred 25 leti 100 goldinarjev, je to predstavljalo vrednost približno ene dvanajstine posestva. Ker je nezakonska hčerka dobila še nadaljnjih 2500 din, kar je tudi ena dvanajstina vrednosti posestva, ji po navedenem ne bi pritakala nikakega dopolnitev nujnega deleža. Pri tem predpostavljamo, da čista vrednost posestva res ne znaša več kot 30.000 din.

Davščine od mlina. A. Š. Imate mlin z dvema tečajema. Ako stoji ta mlin ob potoku, ki presiha in zato mlin ne more delovati vse leto, marveč samo obdobje, kadar pride voda, tedaj Vam ni treba plačati nikakega davka. Ako pa je voda stalna, morate plačati iz naslova pridobitve osem odstotkov čistega dohodka, ki ga imate od mlina. Radi doklad se zviša ta odstotek na 10%. Kot čisti dohodek se navadno računa tretjino odmene za mletje. Ako mletje za trgovce in peke, se računa davek od vrednosti moka, in sicer morate plačati od zmlete koruzne moka 3% vrednosti, od rži, ajde in pšenice pa 4.25% vrednosti. — Zgradine Vam od mlina ni treba plačati, ako ni v njem stanovanjskih prostorov, odnosno ako stanujejo v njih le Vaši kmetijski delavci.

Skrajšan rok tretjega, odnosno četrtega sina. K. M. Vaš prvi in drugi sin sta odslužila pri vojakih polni 18 mesečni rok, tretji sin je kot dijak odslužil 14 mesečni rok. Sedaj pride na vrsto četrty sin in vprašate, ali ima pravico do skrajšane roka. Četrtemu sinu pripada pravica do skrajšane roka, ker je tretjemu sinu bil skrajšan rok priznan kot dijak.

Služba paznika v koznišnici. A. F. O pogojih za sprejem v to službo smo pisali v Slov. gospodarju dne 9. februarja. Ali je trenutno kako mesto prosto, nam ni znano. Morda vložite prošnjo zaenkrat brez priloge.

Zamujeni obroki — dražba posestva — izguba zaščite. L. K. Kmet dotičnik izgubi zaščito, to je le ugodnost odplačevanja glavnice dolga v 12 letnih obrokih (znižanje glavnice in obresti ostane v veljavi), ako ne plača obroka (zadostna že enega) po njegovi zapadlosti ter potem, ko mu je upnik dal pismeno 15 dnevni dodatni rok. — Ako pri javni dražbi ni nobenega kupca, predlaga zahtevajoči upnik lahko v teku enega meseca ponovno opravo javne dražbe. Ako tudi tedaj ni nobenega kupca, se dražbeno postopanje ustavi za najmanj šest mesecev.

Služba družba. J. K. Vaš polnoletni sin je zašel v dolgove; upniki mislijo, da boste Vi te dolgove poplačali. — Po zakonu niste dolžni plačevati dolgov svojega polnoletnega sina. — Le v primeru, ako bi bil Vaš sin pridobitno nesposoben ter bi mu kaka tretja oseba dajala nujno potrebno vzdrževalnino, bi bili Vi dolžni to vzdrževalnino dotični tretji osebi povrniti, ker je namreč Vas izpolnila Vaša obveza.

Odvetnik zadržal založeni denar. J. G. Imeli ste neko pravdo, v kateri ste si najeli odvvetnika ter založili na račun stroškov 300 din. Nasprotnik je pravdo zgubil, bil obsojen na povračilo Vaših pravnih stroškov ter je te stroške tudi plačal. Kljub temu si je Vaš odvnetnik pridržal na račun založenih 300 din, češ da si toliko zaračuna večkratno posvetovanje z Vami. — Odvnetnik ima sicer res pravico zahtevati od lastne stranke plačilo še nadaljnjih stroškov, razen tistih, ki jih je odmerilo sodišče napram nasprotniku, a to le pod pogojem, ako je opravil kake neobičajne posle izven rednih in primernih. Pod tem je mišljeno, da ste ga brez potrebe večkrat hodili spraševati o poteku stvari, mu naročili kake pripravljalske spise, ki po mnenju sodišča, odnosno po civilnem pravnem redu niso bili potrebni, in podobno. Po našem mnenju je bila dolžnost odvvetnika, da Vas vsakokrat opozori, da Vam bo konference posebej računat, ako sodišče napram nasprotniku zadnje nagrade ne bi priznalo, odnosno bi Vas moral opozoriti, da so konference nepotrebne. V ostalem ima odvnetnik pravico pridržati gotovino, ki jo je položila njegova stranka, in sicer do zneska, ki ga je treba, da pokrije svoje nagrade in stroške; vendar pa mora pri tem nemudoma obračunati s svojo stranko. — Sodišče je Vasemu nasprotniku odmerilo nagrado za vse konference, katere je navedel, s primernimi zneski. Radi tega ni bil upravičen, zadržati predjem in bi Vam ga moral vrniti. Ako niste morda odvnetniku že izjavili, da mu priznate poleg od sodišča odmerjene nagrade še nadaljnjo nagrado 300 din, ga lahko terjate (eventualno s tožbo) na povračilo zneska 300 din.

Razmejitvenje napram občinski cesti; zlaganje drv na parobku. F. C. Leta 1931 ste kupili posestvo, katerega loči od sosednjega zemljišča občinska cesta. Ta občinska cesta pa ni točno odmerjena, odnosno s mejniki zaznamovana. Sosed uporablja kos parobka na Vaši strani za zlaganje drv in odmetava tja razno navlako in črepinje. — Razmejitvenje med Vašim svetom in občinsko cesto morete brez stroškov doseči le na ta način, da postavite mejnike sporazumno z občinskimi predstavniki. Ako sporazuma ne bo mogoče doseči, boste morali pač predlagati ureditev meje potom sodišča. — Ako je svet občinski, lahko občina prepove sosedu, da bi na tem svetu zlagal drva, zabijal količke ter odmetaval na njem črepinje in drugo navlako. Ako občina ne bo hotela skrbeti za zadevni red, se lahko pritožite na okrajno načelstvo.

Izučenje strojnega ključavničarstva. K. K. Vaš sin bi se rad izučil strojnega ključavničarstva, da bi mogel sčasoma postati strojevodja pri državnih železnicah. Vprašate, kje bi se naj v to svrhu izučil in pod kakšnimi pogoji. — Vsako jesen se na temelju posebnega razpisa sprejemajo novi učenci v obrtne šole pri glavnih železniških delavnicah. Prošnje je navadno vlagati do 1. septembra. Lani so v mariborskih železniških delavnicah sprejeli 32 ključavničarskih učencev. Obrtna šola traja štiri leta. Pogoji za sprejem so, da je kandidat naš državljan, duševno in telesno zdrav, kar potvori železniški zdravnik, da ni mlajši od 14 in ne starejši od 16 let in 8 mesecev na dan sprejema v šolo, da ima najmanj dva z uspehom dovršena razreda gimnazije ali nje enakovredne šole (prednost imajo oni z več razredi), da v primeru zahteve železniške uprave po uspešno končani šoli ostane v železniški službi najmanj tri leta in da je lepega vedenja.

Višina carine od 1000 din. P. J. Na Vaše vprašanje, koliko je treba plačati carine, ako se naroči iz Nemčije kaj za 1000 din, ne moremo točno odgovoriti, ker niste povedali, za kako blago gre. Carinske postavke namreč niso za vse stvari enake.

Povračilo taks radi razdrte zaroke. K. F. Aprila lani ste pri notarju sklenili izročilno, ženitno in dedno pogodbo s svojo zarokenco ter plačali na taksah, prenosnih pristojbinah ter notarskih stroških 2300 din. Zaroko ste naknadno razdrli ter vložili prošnjo pri notarju za povračilo stroškov. Dosej se niste ničesar sprejeli, čeprav Vam je notar obljubil denar vrniti. — Povračilo prenosne takse ste imeli pravico zahtevati v 90 dneh, in sicer od finančnega ravnateljstva. Ako stvar še ni rešena, povprašajte pri finančnem ravnateljstvu, zakaj še ni, odnosno urgirajte rešitev. Notar Vam ni dolžan povrniti za opravljeno delo sprejete nagrade, ako se ni ob sprejemu nagrade izrecno zavezal, vrniti Vam jo, ako ne bi prišlo do poroke. Ako pa se je notar zavezal, Vam nagrado vrniti, jo seve lahko iztožite, ako zaveze ne bi izpolnil. — Koliko nagrade sme notar zahtevati za svoje delo, Vam ne moremo točno povedati, ker je odvisna od vrednosti predmeta. Zve-

ste pa to v knjižici »Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah notarjev«, katero je založil »Slov. gospodar« in stane 5 din.

Škodljive posledice jamskih odkopov. D. J. Zaradi jamskih odkopov Vam je voda poplavlila gozd. Svoječasno, ko si je rudnik izgovoril pravico izkopavanja premoga in se je določila odškodnina enkrat za vselej 67 par za kvadr. meter, je komisija izjavila na ilcu mesta, da ni nevarnosti, da bi voda poplavlila Vaše parcele. Z ozirom na to izjavo ste se zadovoljili z navedeno odškodnino in podpisali zadevni zapisnik. Vprašate, ali bi lahko zahtevali naknadno odškodnino, ali pa, da rudnik odkupi poplavljeni gozd. — Napravite predvsem prošnjo na oblastvo, pred katerim je bil sklenjen gornji dogovor, odnosno napravljen zapisnik. Po našem mnenju Vam vsekakor pritiče zvišanje odškodnine, ako je nastopila sedaj škoda, ki ni bila predvidena, odnosno ki je bila celo izključena. — Zaradi jamskih odkopov se je posušila voda v Vašem vodnjaku, nakar Vam je uprava rudnika napeljala vodo od drugod, Vaš vodnjak pa zasula. Vprašate, ali lahko zahtevate »vknjižbo na rudnik«, da Vam bo vzdrževal vodovod še naprej tako kakor doslej. — Ako Vam dovaja uprava rudnika vodo od svojega zemljišča, je možno doseči vknjižbo zadevne služnostne pravice na nepremičninah rudnika, seve v sporazumu z upravo rudnika. Na drugi strani se mora uprava rudnika z Vami sporazumeti, ako hoče izvrševati dela, ki preprečujejo naravni dotok vode v Vaš vodnjak.

Pravica matere do invalidnine za sinom. P. V. Omenjena mati naj vsekakor napravi prošnjo na invalidsko sodišče v Mariboru za priznanje invalidnine. Pri tem naj navede vse podatke o svojem sinu, in kolikor so ji pač znani. Invalidska sodišča so dolžna v primeru, da vložilec prijave ne bi imel podatkov ali listin, ki se zahtevajo za prijavo, da sama preskrbi manjkajoče podatke in potrdila. Doseči bo morala mati odločbo pristojnega sodišča, da se proglasi sin za pogrešanega. Šele potem ji bo možno priznati invalidnino, k' nikakor ni odvisna od tega, da-li ima mati še kaj sinov živih.

Priposestevanje kos občinskega zemljišča. B. V. Pri pregledu občinske mape in občinskih cest ste ugotovili, da je vnesen kot občinska last kos zemljišča, katerega hasnujete Vi z Vašim očetom že preko 40 let kot sadonosnik. Občina ne nasprotuje temu, da se svet prepriša Vam v last, ker priznava, da ste si ga priposestevovali. — Občina naj Vam izstavi za vknjižbo potrebno listino, opremljeno z overjenimi podpisi oseb, ki so upravičene občino zastopati. S to listino predlagajte pri pristojnem sodišču vknjižbo lastninske pravice na Vaše ime. Ako predmetno zemljišče ne tvori posebne parcele, marveč morda le del kake parcele, morate oskrbeti potrebni naris od privatnega ali državnega geometra. Opozorjamo Vas pa, da občina nepremičnin ne sme odsvojevati, oziroma jih sme praviloma le proti povračilu njih vrednosti, pri čemer je za zadevni sklep občinskega odbora potrebna po dovoljni izjavi bana odobritev ministra za finance sporazumno z ministrom za notranje posle. Morda bo mogla občina stvar sama rešiti le kot nekako popravilo meje. — Za primer, da je od Vas hasnovani del občinskega zemljišča vpisan kot občinska cesta, bi ga ne mogli priposestevovati.

Služba šolskega sluga. F. K. L. Ni potrebno, da bi že sedaj vlagali prošnjo za to službo, ko sedanjí šolski sluga še ni upokojen. Vložitev prošnje Vam skoro gotovo ne bi pomagala in ne bi radi tega imeli nikake prednosti. Počakajte upokojitve sluga ter na razpis njegovega mesta. Službo podeljuje banska uprava v Ljubljani.

Zaščita kmeta glede plačila dolga »za obrtnikom«. S. A. Vprašate, ali Vam pritiče kot kmetu zaščita, odnosno pravica do znižanja dolga in do olajšav pri plačilu, ko morate plačati nek dolg »za obrtnikom«. Očitno ste bili porok za obvezo obrtnika. Tudi v tem primeru Vam pritiče olajšave po uredbi o likvidaciji kmetov, ako ste kmet po določilu navedene uredbe. Za kmetijske dolge se namreč smatrajo vse obveznosti zasebnopravnega značaja v denarju, ne glede na to, ali jih dolguje kmet kot glavni dolžnik; ali pa kot porok.

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Jurija ugrabijo

»Tu imate lepega dečka! Ali ga ne bi hoteli dati nam?« pravi poglavar Samol, stopi s konja in skoči proti Jurčku, ki se je skril za očeta Bernarda. Pogumno se postavi menih ciganu v bran, toda stari hudodelnik zgrabi slabega starčka in ga odrine, da bi prijel dečka. Tedaj plane na Samola

kmet in grozeče zavijti motiko, ki jo je ravno držal v roki. Gotovo bi bil ciganu razklal črepinjo, ko bi ne bil ta urno odskočil. Zdaj planejo s konj še drugi cigani in v hipu pobijejo dva kmeta, ki sta hotela Jurčka braniti. Samol pa zgrabi fantiča, ga posadi na konja — in že ni bilo ciganov več videti.

Ko so se vaščani, še vsi preplašeni, zbrali in se otresli prvega strahu, so tekli v grad povedat, kaj se je zgodilo. Peter se je delal osuplega, storil pa ni nič. Šele ko je stari Čžbe zbral hlapce, da pojezdijo za roparskimi cigani, se je tudi on spomnil, da bo šel z njimi. Toda hlapci so ga morali dolgo čakati, da se je opravi, kajti njemu se ni nič mudilo. Dva dni so iskali cigane, pa zaman. Peter jih je namreč nalašč vodil po potih, koder je vedel, da cigani niso šli.

(Dalje prihodnjič)